

BTY.5.1.3 · BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM

Dijital Kimlik, Ayak İzi ve Dijital Vatandaşlık

Çevrim içi dünyada güvenli, etik, sorumlu ve farkında hareket etme rehberi

— Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli

Dijital Kimlik Nedir?

Çevrim İçi Varlığımız

Sosyal medya, oyun ve eğitim platformlarındaki profil bilgileri dijital kimliği oluşturur.

Açık Fikirlilik ve Saygı

Başka kullanıcıların dijital kimliklerine ve görüşlerine anlayışla yaklaşmak esastır.

Dijital Kimlik Kartı İlkeleri

Güvenli Kullanıcı Adı
Takma ad seçimi.

Korumalı Profil Bilgisi
Avatar kullanımı.

Sıkı Gizlilik Ayarları
Erişim sınırlaması.

Kalıcılık ve Farkındalık

100%

İnternette Bırakılan İzlerin Kalıcılık Riski

Arama motorları ve paylaşımlar verileri uzun süre saklar. Paylaşmadan önce düşünmek sorumluluk gerektirir.

Dijital İzlerin Yönetimi

Arama Motoru İzleri

Ad ve soyad aramaları geçmiş paylaşımları ortaya çıkarır.

Bilinçli Paylaşım

Her paylaşım gelecekteki dijital itibarınızı biçimlendirir.

Dijital Vatandaşlık Temelleri

01

Çevrim İçi Güvenlik

Kişisel verilerin ve şifrelerin korunması.

02

Çevrim İçi Etik

Saygılı dil ve nezaket kuralları.

03

Dijital İletişim

Sorumlu mesajlaşma ve etkileşim.

Kullanım Alanlarına Göre Uygulamalar

Eğitim Alanı

EBA ve çevrim içi kütüphaneler.

Sosyal Medya

Saygılı iletişim ve grup etiğı.

Sağlık Hizmetleri

MHRS ve e-Nabız kullanımı.

Kamu Hizmetleri

e-Devlet kapısı ve güvenlik.

Risk Durumunda Adım Adım Başvuru

1

Aile Bireyleri

İlk bildirim ve destek.

2

Öğretmenler

Okul içi rehberlik.

3

Rehberlik Servisi

Uzman danışmanlık.

4

BTK Kurumu

Resmi ihbar hatları.

Yapay Zekâ ve Doğrulama

Kontrollü Kullanım

Filtreli yapay zekâ araçlarıyla araştırma yapılması.

Bilgi Güvenilirliği

Elde edilen verilerin doğruluğunun sorgulanması.

Eleştirel Düşünme

Yapılandırılmış yanıtların doğrulanarak kullanılması.

Kavramsal Değerlendirme Araçları

Framer Modeli

Kavramların tanımı, özellikleri, örnekleri ve örnek olmayan durumlarının analizi.

Hedef: Derinlemesine kavramsal anlama.

Dereceli Puanlama Anahtarı

Grup posterlerinin içerik doğruluğu, açıklayıcılık ve görsel düzen kriterleriyle ölçülmesi.

Hedef: Süreç odaklı geri bildirim.

Sorumlu Dijital Birey:

- ✓ Güvenli Kimlik: Profil ve hesap gizliliğini koruma.
- ✓ Kalıcı İzler: Dijital ayak izini bilinçli yönetme.
- ✓ Etik Etkileşim: Çevrim içi ortamlarda saygılı dil kullanma.
- ✓ Yardım Alma: Olumsuz durumlarda Yetkili kurumlara başvurma.

DERS SONU

Sorular ve Tartışma

Görüşlerinizi paylaşabilir ve dijital vatandaşlık uygulamaları hakkındaki sorularınızı iletebilirsiniz.

